

BUDGETSPØRGSMÅL 2027-2030

Spørgsmål nr.: 079

Dato: 25. august 2026

Stillet af: Iben Killerich Krog (V)

Besvarelse udsendt den: 30. august 2026

Bedre brug af anæstesikapaciteten

Spørgsmål:

Der er mangel på anæstesipersonale bredt i Danmark, og særligt manglen på anæstesisygeplejersker presser operationskapaciteten. I Region Nordjylland har man gode erfaringer med at lade ambulatoriesygeplejersker i endoskopian varetage flere opgaver og anvende alternative sederingsmetoder. Det har bidraget til kortere ventetider og hurtigere patientforløb, samt markant mindre afhængighed af anæstesi-sygeplejersker.

Hvordan kan vi i Region Østjylland, i højere grad, arbejde med opgaveglidning og alternative sederingsmetoder (som ikke tidligere har været anvendt i Region Østjylland), inden for fx endoskopiske procedurer for at mindske presset på anæstesiområdet?

Svar:

De nuværende to regioner har løbende fulgt behovet for specialuddannede anæstesisygeplejersker og har tilpasset uddannelseskapaciteten til hospitalernes aktuelle og forventede behov. Det sker bl.a. ved at gennemføre dimensioneringsundersøgelser, hvori vakancer, forventet personaleafgang, rekrutteringsmuligheder og uddannelseskapacitet indgår. Dette arbejde vil fortsætte i Region Østjylland.

Region Hovedstaden oplevede for nogle år siden mangel på anæstesisygeplejersker. Derfor blev der iværksat en række initiativer for at sikre en bedre balance og understøtte operationskapaciteten. Der er især arbejdet med:

- løbende dimensionering af uddannelseskapaciteten
- fastholdelse af erfarne medarbejdere, blandt andet gennem mere fleksible arbejds- og vagtvilkår
- uddannelse af endoskopisygeplejersker og brug af alternative sederingsmetoder

- NAPS-kurser (Nurse-Administered-Propofol-Sedation), som kvalificerer sygeplejersker til at varetage sedering (beroligende eller smertestillende medicin) ved udvalgte procedurer
- mere praksisnære læringsmetoder, så kursisterne tidligere kan bidrage til den kliniske opgaveløsning under uddannelsen til specialsygeplejerske i anæstesi.

Disse initiativer har samlet bidraget til den nuværende balance. Region Hovedstaden har netop færdiguddannet 12 anæstesisygeplejersker og har aktuelt otte relevante ledige stillinger. Region Sjælland har færdiguddannet syv og har fire ledige stillinger. Der kan således ikke konstateres en generel mangel på anæstesisygeplejersker i Region Østdanmark.

Den løbende dimensionering er vigtig, fordi både under- og overkapacitet kan have konsekvenser. For få specialuddannede kan påvirke operationskapaciteten, mens overkapacitet indebærer en uhensigtsmæssig brug af de samlede uddannelsesressourcer. Det tilstræbes derfor at optage et balanceret antal kvalificerede kursister under hensyn til de formelle uddannelseskrav og de økonomiske rammer.

Opgaveglidning og alternative sederingsmetoder

De to nuværende regioner arbejder allerede med en mere fleksibel opgavevaretagelse på det endoskopiske område. Specialuddannede endoskopisygeplejersker bidrager med relevante kompetencer, og ved udvalgte undersøgelser kan sedering (dvs. beroligende eller smertestillende medicin) anvendes som alternativ til anæstesi. Gennem NAPS kan særligt uddannede sygeplejersker varetage sedering efter fastlagte faglige og patientsikkerhedsmæssige kriterier. Dette arbejde vil fortsætte i Region Østdanmark.

Udvikling af specialuddannelsen

Region Hovedstaden har udviklet og implementeret mere praksisnære læringsmetoder i specialuddannelsen til anæstesisygeplejerske. Det betyder, at kursisterne tidligere kan bidrage aktivt og fagligt forsvarligt til den kliniske opgaveløsning. Dermed øges deres arbejdskraftværdi under uddannelsen, samtidig med at kvalitet og patientsikkerhed fastholdes.

Erfaringerne deles med de øvrige regioner gennem de nationale uddannelsesråd. Nogle videregående ændringer kan kræve dispensation fra den gældende bekendtgørelse.